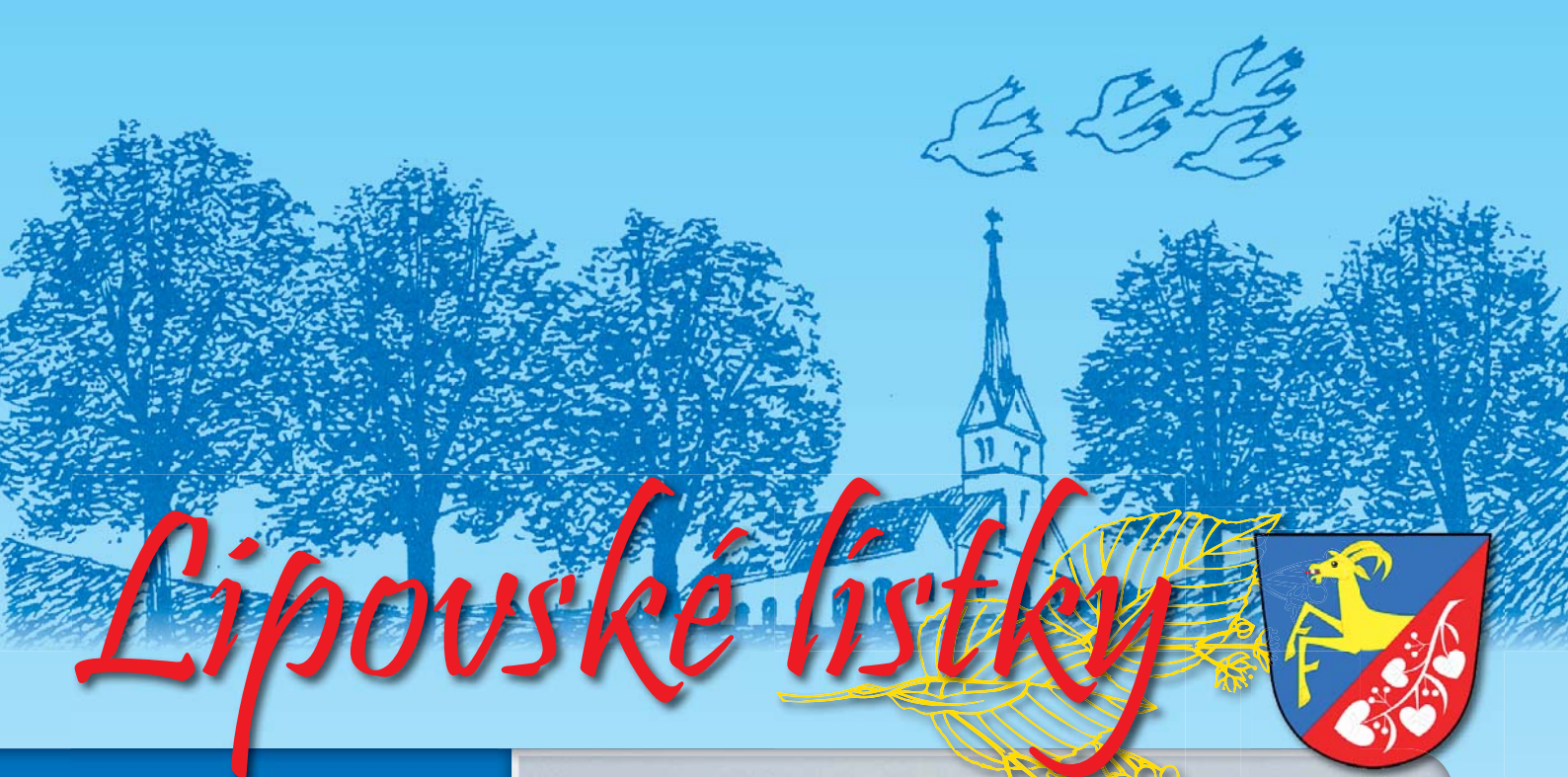

Lipovské listky

č.61 / prosinec 2022

Obsah

- Očima starosty
- Zvolení zastupitelé Obce Lipov
- Informace pro občany
- Základní škola Jaromíra Hlubíka a soutěže
- ZŠ navštívil ministr školství ČR
- 100 let od založení měšťanské školy
- Mateřská škola
- Budulíněk
- Myslivecký spolek Kamenica
- Výjezdová jednotka SDH Lipov
- Rybáři Lipov
- Někdy rybáře překvapí nečekaný úlovek
- Úspěch v disciplíně paratrap
- Supercely nad Lipovem
- Spolek zdravotně postižených občanů
- Okénko do knihovny
- Z pera mladých čtenářů
- Nové knihy v knihovně
- Lipovská desítka
- Kulturní komise
- Mužský sbor z Lipova
- Sboreček žen z Lipova
- FS Lipovjan
- Lipovský výkvět
- Ze starých letopisů
- Jubilanti
- Akce v Lipově
- Koleda

Vážení spoluobčané, pomalu se blíží konec letošního roku, který byl rokem volebním, kdy ve dnech 23. a 24. září proběhly komunální volby. Svými hlasy jste rozhodli o složení patnáctičlenného Zastupitelstva obce Lipov pro volební období 2022-2026, v němž má každá ze šesti kandidujících volebních stran své zástupce. Na základě výsledku voleb lze konstatovat, že složení nového zastupitelstva je téměř stejné jako tomu bylo v minulém volebním období, neboť v novém zastupitelstvu zasedne pouze jeden nový zastupitel. Ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva pak dne 17. 10. 2022 zvolilo pětičlennou radu obce, která bude pracovat ve složení: JUDr. Ladislav Čerešňák – starosta, Ing. Jan Miškeřík, MBA – místostarosta, Ing. Bohumil Jagoš – člen rady, Jiří Zubatý – člen rady a Bc. Tomáš Hudeček – člen rady.

Když jsem se na konci minulého volebního období rozhodoval, zda znovu přijmout kandidaturu na starostu obce, váhal jsem, neboť mně chyběla přímá zpětná vazba od občanů, jak vnímají mou práci, kterou jsem se snažil vždy vykonávat s maximálním úsilím a dle nejlepšího svědomí. Vycházel jsem při tom pouze ze zažitých pouček zkušených starostů, které říkají, že „největší pochvalou pro starostu je, když mu nikdo nenadává“ a že „starosta se musí pochválit sám, protože nikdo jiný to neudělá“. Ve volbách jsem tuto zpětnou vazbu získal, a to ve formě 321 hlasů, které jsem obdržel od Vás občanů. Využívám této příležitosti, abych poděkoval všem občanům, kteří mně dali svůj hlas a vyjádřili mně tak svou důvěru, neboť důvěra je pro mě tím největším kapitálem a uznáním, které mě nabíjí novou energií a chutí do další práce. Současně bych chtěl touto cestou poděkovat také dvanácti zastupitelům, kteří mě zvolili starostou a vyjádřili mně tak svou podporu pro výkon této funkce. Věřím, že společným úsilím a pracovním nasazením v následujících čtyřech letech se nám po-

daří pozitivně ovlivnit rozvoj a budoucnost naší obce tak, aby se postupně naplňovala vize obce Lipov v roce 2038 stanovená v „Programu rozvoje obce Lipov“ která zní: „Lipov je obec, ve které je radost žít“.

Letošní rok také přinesl zcela nečekané události spojené s válkou na Ukrajině, jež má celosvětové důsledky a dotýká se tedy i naší republiky. Ruská invaze na Ukrajinu dne 24. 02. 2022 odstartovala největší uprchlickou krizi za posledních sto let, která v průběhu roku přerostla v krizi energetickou, spojenou se stále rostoucími cenami elektřiny a plynu a v krizi finanční, spojenou s vysokou inflací a všeobecným růstem cen. Všechny tyto skutečnosti budou mít zcela jistě velký dopad na hospodaření obcí, ale také domácností a občanů a nutně povedou k hledání vhodných energeticky úsporných opatření, což se týká také naší obce a našich občanů. Platí při tom základní úsporné pravidlo, že nejlevnější energií je ta, která se vůbec nespotřebuje, tedy ta, která se celá ušetří.

V naší obci byly v letošním roce realizovány dvě velké investiční akce zaměřené na úsporu energií. První realizovanou akcí byla výměna dosavadních výbojkových svítidel veřejného osvětlení za nová úspornější LED svítidla (203 ks) v celkové částce 1.693.858,-- Kč, v jejímž rámci byla současně nastavena nižší intenzita svícení těchto nových svítidel v nočních hodinách, a to v době od 23:00 hodin do 04:00 hodin. Druhou realizovanou akcí byla rozsáhlá rekonstrukce Domu s pečovatelskou službou č.p. 71 v celkové částce 11.552.000,-- Kč. Jelikož tento dům byl jedinou obecní budovou, která nebyla doposud zateplena,

součástí této rekonstrukce bylo kompletní zateplení celé budovy a střešního prostoru, dále byla provedena výměna všech oken za plastová tříkomorová okna, jakož i výměna všech venkovních vstupních dveří. Došlo taktéž k výměně dosavadních kotlů za dva nové kondenzační plynové kotle a k celkové modernizaci celého topného systému. Součástí této akce byla taktéž dodávka a montáž vzduchotechnického zařízení za účelem rekuperace vzduchu ve všech bytových jednotkách a v ostatních prostorách budovy, kdy v přízemí a v patře byly instalovány dvě vzduchotechnické jednotky. V jednotlivých bytech byly dále nainstalovány nové kuchyňské linky, sprchové kouty s vaničkou, nová umyvadla a toalety, vodovodní baterie, jakož i úsporná pokojová svítidla. Taktéž na chodbách byla namontována úsporná chodbová svítidla a byla provedena celková výmalba. Náročnost této akce byla dána nejen z technického a organizačního hlediska, ale i z hlediska časového, neboť až začátkem června 2022 jsme obdrželi rozhodnutí Státního fondu životního prostředí o poskytnutí dotace na tuto akci ve výši 4.160.000,-- Kč. Z tohoto důvodu muselo být bezodkladně

vyhlášeno výběrové řízení, uzavřena smlouva o dílo s vybraným zhotovitelem a zaměřeny veškeré venkovní otvorové prvky (okna a vstupní dveře) tak, aby byly co nejdříve zadány do výroby a následně instalovány v budově ještě před zahájením topné sezóny, a to souběžně s instalací nových plynových kotlů a s uvedením topného systému do provozu. Vzhledem k velmi dobré spolupráci s hlavním dodavatelem, kterým byla firma Hrušecká stavební spol. s r.o., s místními podnikateli, kteří realizovali stolařské, klempířské, elektroinstalační a malířské práce, jakož i díky příznivému počasí se nám podařilo tuto akci zdárně dokončit a k datu 30. 11. 2022 převzít k užívání. Jelikož tato rekonstrukce probíhala za běžného provozu, děkuji tímto všem obyvatelům domu s pečovatelskou službou, jakož i všem pracovníkům Charity Veselí nad Moravou za jejich shovívavost, trpělivost a pochopení při realizaci této rozsáhlé rekonstrukce. Věřím, že odměnou pro obyvatele domu bude kvalitnější a pohodlnější bydlení a pro zaměstnankyně Charity lepší pracovní podmínky. Děkuji rovněž všem zaměstnancům obce Lipov, kteří se jakkoliv podíleli na této akci a byli svou součinností nápomocni dodavatelské firmě, ať už se jedná o úklidové práce, stěhování a zakrývání nábytku, pomocné řemeslné práce apod. Jelikož predikované náklady na energie v roce 2023 jsou dle schváleného rozpočtu obce Lipov oproti roku 2022 vyšší o 2,1 mil. Kč a činí celkem 4,8 mil. Kč (z toho škola 2,2 mil. Kč, obec 2,6

mil. Kč), zahájili jsme přípravné práce týkající se možné budoucí výstavby vlastních fotovoltaických elektráren (FVE), které by byly umístěny na budovách ve vlastnictví či v užívání obce Lipov, a to s využitím možných dotačních titulů. Na základě roční spotřeby elektrické energie v jednotlivých obecních budovách byly ve spolupráci s odbornou firmou a dle jejího doporučení vytypovány budovy a odběrná místa, u kterých je dána ekonomická opodstatněnost výstavby FVE s tím, že u těchto odběrných míst a budov byla podána „Žádost výrobce elektřiny o připojení zařízení NN“ tj. samostatné FVE. Tyto žádosti se konkrétně týkají budov a odběrných míst základní školy, školní jídelny, mateřské školy, domu s pečovatelskou službou a koupaliště. Postup dalších prací v této věci je tedy závislý na rozhodnutí společnosti EG.D, a.s. jakožto vlastníka distribuční sítě, zda těmto našim žádostem vyhová či nikoliv. Je při tom všeobecně známou skutečností, že distribuční síť vybudované před mnoha lety jsou značně zastaralé a přestávají vyhovovat stále vyšším energetickým nárokům. Rovněž bude velmi záležet na novele energetického zákona, která je v současné době v připomínkovém řízení a měla by stanovit a upravit podmínky týkající se komunální a komunitní energetiky. Pokud se týká realizace investičních akcí obce Lipov plánovaných v roce 2023, chtěli bychom provést opravu chodníku v ulici „Lagáček“ a v ulici „Městečko“ a také opravu místní komunikace v ulici „Kút“. V plánu je

rovněž oprava venkovních vstupů do domu s pečovatelskou službou, dokončení projektové dokumentace na opravu mostu „U zubní ordinace“ a pořízení elektronické úřední desky. Všechny tyto investiční akce by byly hrazeny výlučně z vlastních zdrojů. K realizaci dalších investičních akcí, které jsou stavebně poměrně rozsáhlé a finančně náročné bude přistoupeno pouze v případě, že k jejich uskutečnění bude získána odpovídající dotační podpora. Jedná se o výstavbu multifunkčního hřiště u fotbalových šaten, pořízení štěpkovače s drtičem a kompostéry, výstavbu 1. etapy cyklostezky Lipov – Louka, výstavbu místní komunikace a osvětlení v ulici „Za humny“ nebo o výstavbu FVE na obecních objektech. Na jedné straně určitě platí stanovisko ekonomů, že z krize se musíme proinvestovat, na druhé straně však rovněž platí, že je nutné investovat rozumně a s potřebnou dávkou obezřetnosti tak, aby byla zajištěna stabilita našeho obecního rozpočtu.

Vážení spoluobčané, dovolte mně závěrem, abych Vám popřál klidné a požehnané prožití nadcházejících nejkrásnějších svátků v roce, příjemnou vánoční atmosféru s kouzlem Vánoc, abyste v kruhu svých blízkých alespoň na chvíli zapomněli na všechny starosti a strasti běžného života a do nového roku Vám přeji především hodně zdraví, spokojenosti, optimizmu a úspěchů.

JUDr. Ladislav Čerešňák
starosta obce

Zvolení zastupitelé Obce Lipov

Výsledky voleb do Zastupitelstva obce Lipov 23.–24.09.2022

zvolení zastupitelé

1. JUDr.Ladislav Čerešňák	321 hlas (KDU-ČSL)	7. Ing. Bohumil Jagoš	236 hlasů (KDU-ČSL)
2. Vít Strachota	306 hlasů (KDU-ČSL)	8. Ing. Lenka Kadubcová	224 hlasy (KDU-ČSL)
3. Mgr. Petr Galečka	272 hlasy (NESTRANÍCI PRO)	9. Bc.Tomáš Hudeček	209 hlasů (ODS)
4. MDDr.Bc. Petr Sládek	248 hlasů (ODS)	10.Petra Maňáková	196 hlasů (NESTRANÍCI)
5. Michal Páč	243 hlasy (SDRUŽENÍ NESTRANÍKŮ)	11.Jiří Zubatý	189 hlasů (NESTRANÍCI)
6. Ing. Jan Miškeřík, MBA	240 hlasů (SDRUŽENÍ NESTRANÍKŮ)	12.Martin Jegla	176 hlasů (ČSSD)
		13.Pavel Štípský	154 hlasy (LIPOV NÁŠ DOMOV)
		14.Marie Štípská	131 hlas (ODS)
		15. Jan Sečkař st.	111 hlasů (LIPOV NÁŠ DOMOV)

Rada obce Lipov

JUDr. Ladislav Čerešňák

Ing. Jan Miškeřík, MBA

Ing. Bohumil Jagoš

Jiří Zubatý

Bc. Tomáš Hudeček

starosta

místostarosta

radní

radní

radní

Finanční výbor

Vít Strachota - zastupitel - předseda finančního výboru

Ing. Lenka Kadubcová – zastupitelka – členka finančního výboru

Petra Maňáková – zastupitelka – členka finančního výboru

Kontrolní výbor

Martin Jegla – zastupitel – předseda kontrolního výboru

Ing. Miloslava Melichárková – členka kontrolního výboru

Michal Páč – zastupitel – člen kontrolního výboru

Informace pro občany

Poplatek za komunální odpad pro rok 2023

Dle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích ve znění pozdějších předpisů a dle Obecně závazné vyhlášky obce Lipov č. 3/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, zůstává roční sazba stejná za poplatníka jako v roce 2022. Poplatníkem je:

- a) fyzická osoba přihlášená v obci nebo
- b) vlastník nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která je umístěna na území obce.

V roce 2023 roční sazba poplatku:

- občan 600,-Kč
- neobydlený dům 600,-Kč

Splatnost poplatku je do 30.09. příslušného kalendářního roku.

SVOZ POPELNIC V ROCE 2023

**Vždy v lichých týdnech
po 14denních intervalech**

První svoz bude ve čtvrtek 5.1.2023

Svoz nebezpečného odpadu v naší obci proběhne v těchto termínech:

středa 19.04.2023

středa 21.06.2023

středa 16.08.2023

středa 18.10.2023

před obecním úřadem
od 15:00 do 17:00 hod.

Poplatek ze psů pro rok 2023

Dle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích ve znění pozdějších předpisů a dle Obecné závazné vyhlášky obce Lipov č. 1/2019 o místním poplatku ze psů, zůstává roční sazba poplatku ze psů stejná jako v roce 2022.

V roce 2023 roční sazba poplatku:

a) za jednoho psa	100,-Kč
b) za druhého a každého dalšího psa téhož držitele	150,-Kč

Splatnost poplatku je do 30.06. příslušného kalendářního roku.

**Svazek obcí Lipov, Louka – ČOV
a kanalizace, 696 72 Lipov 182**

Ceny vodného a stočného na rok 2023

Vodné 1m ³	32,-Kč
Stočné – osoba / za rok	1008,-Kč

nová

zelená

úsporám

light

Dotace je určena pro důchodce a osoby pobírající příspěvek na bydlení

☛ zateplení fasády	6 000,- Kč / běžný metr
☛ zateplení stropu	50 000,- Kč
☛ zateplení střechy	120 000,- Kč
☛ zateplení podlah	60 000,- Kč
☛ výměna oken a dveří	12 000,- Kč / 1 okno
☛ výměna dveří	18 000,- Kč / 1 dveře

**až 150 000,- Kč
až 100 % nákladů**

ZÁKLADNÍ PODMÍNKY:

- Žadatel = majitel nemovitosti = pobírá důchod nebo příspěvek na bydlení. Platí i pro ostatní osoby v domácnosti.
- Zateplení musí být provedeno v odpovídající tloušťce izolace. Okna musí být s trojsklem.
- Uznatelnost nákladů je od 12.9.2022.
- Administraci žádosti, poradenství, vyřízení dotace ... zajišťují konzultační střediska EKIS (zřizované Ministerstvem průmyslu a obchodu) nebo MAS (Místní akční skupiny). ... pro oprávněné žadatele je tato služba zdarma.

PODROBNOSTI + PORADENSTVÍ + VYŘÍZENÍ = ZDARMA

Ing. Vojtěch Bílek, 776 021 958 / vojtech.bilek@seznam.cz / Veselí n. Mor.

EKIS

Energetické konzultační
a informační středisko

PRO OSTATNÍ STAVEBNÍKY JE STÁLE VYHLÁŠENA **NOVÁ ZELENÁ ÚSPORÁM** - ZATEPLENÍ / VÝMĚNA OKEN A DVEŘÍ / NOVOSTAVBY / FOTOVOLTAIKA / TEPELNÁ ČERPADLA / DEŠŤOVKA / SOLÁRNÍ SYSTÉMY / DOBÍJECÍ STANICE ... **KONZULTACE ZDARMA**

ZŠ a MŠ Jaromíra Hlubíka Lipov

Přípravy na letošní školní rok byly zahájeny již dlouho před jeho začátkem. Díky značně zvýšenému zájmu o předškolní vzdělávání bylo se zřizovatelem dohodnuto zvýšení počtu tříd v mateřské škole na tři oddělení. Bylo rozhodnuto, že nová třída vznikne v prostorách školy ve stravovacím pavilonu. Zde bylo nutno provést drobné stavební úpravy. Tento projekt byl financován prostřednictvím MAS Ostrožsko – Hornácko a rovněž

za přispění Obce Lipov. Nyní máme k dispozici nově vybavenou třídu (nábytek, hračky, tabule aj.), spací místnost a toalety, vše pro maximálně 17 dětí. Provoz probíhá plynule také díky menším organizačním upřesněním pro žáky ZŠ, zejména při přesunu do jídelny, kde se rovněž stravují i děti ze školkové třídy. V naší základní škole se v současnosti vzdělává 144 žáků. Šestáci s novými spolužáky z Louky prošli začátkem

září již tradičním adaptačním pobytem na Vápenkách, deváťáci navštívili Úřad práce v Hodoníně a děti dvou tříd z 1. stupně absolvovaly celý plavecký výcvik ve Bzenci. Výrazným sportovním úspěchem byl postup starších žákyň do krajského kola ve stolním tenise. Navíc jsme se zúčastnili okrskových kol ve florbalu a nohejbalu. V půlce listopadu jsme u nás přivítali zcela výjimečnou návštěvu – ministra školství pana Vladi-

míra Balaše. Hodnotil naši školu jako upravenou a vybavenou, během prohlídky promluvil s některými žáky ve třídách a spokojenost projevil i po vystoupení malého Lipovjánku a cimbálové muziky.

Koncem listopadu jsme oslavili 100. výročí založení měšťanské školy v Lipově. Tuto akci jsme sloučili s předvánočním školním jarmarkem. Jsme rádi, že si k nám našlo cestu tolik ná-

vštěvníků z řad rodičů a ostatní veřejnosti. První adventní neděli se od budovy mateřské školy vydal průvod malých dětí s lampiony. Končil u obecního úřadu, kde následovalo krátké vystoupení dětí z MŠ a nezbytné rozsvícení vánočního stromu. Pravidelným obohacením a zpestřením výuky bývají exkurze žáků do místní knihovny. Nejinak tomu bylo i letos, besedy vedla paní Kománková a účastnili se

jich žáci mladších ročníků. Ve druhém prosincovém týdnu jsme uspořádali společné tvoření žáků 5. tříd z Lipova a jejich budoucích spolužáků z Louky v naší nové učebně dílen a keramiky, kde si kromě jiného zkusily děti i práci na hrnčířském kruhu.

Závěrem bych vám všem rád popřál klidné svátky a hodně zdraví a úspěchů v novém roce.

Petr Galečka, ředitel školy

dopravní hřiště

mikulášská družina

společné tvoření pátáků z Louky a Lipova

výlet na Vápenky s adaptačním pobytem

Soutěže – podzim 2022

25. 10. – Stolní tenis – Hodonín, okresní kolo

1. místo: 8 – Johnová Hana, Slováková Ivana, Krausová Marie
2. místo: 6 – Jurenová Jaroslava, 7 – Čerešňáková Laura
3. místo: 8 – Hyža František, Karásek Patrik, 9 – Holík Robert, Maňák David
5. místo: 4 – Jurena Pavel, 7 – Páč Matyáš, Maluš Maxmilián, Kománek Benjamín

1. 11. – Florbal velký st. žáci – Velká nad Veličkou, okrskové kolo – 6. místo

- 8 – Hyža František, Jagoš Dominik, Pavlica Timo
- 9 – Holík Robert, Kalný Kryštof, Kouřil Jakub, Maňák David, Prachař Darek, Zemánek Lukáš, Kašpárek Adam

8. 11. – Florbal velký ml. žáci – Velká nad Veličkou, okrskové kolo – 3. místo

- 6 – Hejlek Jáchym, Holík Lukáš, Maňák Pavel, Maňák Petr, Kaleta Petr, Jagoš Antonín

- 7 – Kalný Tadeáš, Maluš Maxmilián, Kománek Benjamín, Páč Matyáš

9. 11. – Stolní tenis – Hodonín, krajské kolo – 6. místo

- 8 – Johnová Hana, Slováková Ivana, Krausová Marie

23. 11. – Florbal velký st. žákyně – Velká nad Veličkou, okrsek – 4. místo

- 8 – Jagošová Agáta, Johnová Hana, Chrenčíková Monika, Krausová Marie
- 9 – Žáková Renata, Křížanová Klára, Karásková Lucie, Vybíralová Adéla, Jochová Barbora, Frantová Valerie, Dvořáčková Lucie

8. 12. – Nohejbal – Velká nad Veličkou, okresní kolo – 8. místo

- 8 – Jandžík Viliam
- 9 – Kašpárek Adam, Kouřil Jakub, Maňák David, Holík Robert

Návštěva ministra školství ČR

V pondělí 14. 11. 2022 naši školu navštívil ministr školství, mládeže a tělovýchovy prof. JUDr. Vladimír Balaš, CSc. Přijel v doprovodu poslankyně Ing. Jany Krutákové, poslance Mgr. Martina Hájka, ředitele Kanceláře ministra školství Mgr. Jana Nosálka a vedoucího Oddělení kabinetu ministra Mgr. Jana Němce. Během prohlídky školy se pan ministr přímo setkal se žáky 2. a 6. třídy a krátce s nimi pohovořil. A jelikož měli šestáci hodinu angličtiny, vedl s nimi rozhovor v anglickém jazyce. Pro tak vzácnou návštěvu jsme si v hudebně přichystali krátké vystoupení - žáci 9. ročníku předvedli hru na ozvučné trubky - boomwhackers a děti z Lipovjánku 1 a cimbálové muziky v krojích zahrály a zazpívaly písně našeho regionu. S malou cimbálou si na cimbál zahrál tři písně i pan poslanec Hájek, který pochází z nedalekého Radějova a na tento hudební nástroj aktivně hraje. Po nezbytném fotografování nám pan ministr věnoval a následně i podepsal dva míče.

Poté se hosté odebrali na malé pohoštění a krátce pohovořili s vedením školy a s panem starostou obce Lipov JUDr. Ladislavem Čerešňákem a Louky Ing. Liborem Kolaciou, kteří byli této události rovněž přítomní.

Asi po hodině a půl celá delegace pobyt ukončila a odjela do Moravské Nové Vsi a Hrušek. Zde navštívila místní školy, které byly postižené loňským tornádem.

100 let od založení měšťanské školy v Lipově

Výňatky z kroniky měšťanské školy, píše Josef Úlehla:

„Když však nebylo do roku 1918 dosti měšťanských škol českých, nebylo ani dosti učitelů skončených pro tyto školy. Stalo se pak, že školní dozorce Jos. Šoupal vypravoval o tom řediteli Jos. Úlehlvi, a ten, ač vysloužilý už od roku 1912, nabídnul se, že odejde do Znorov, tam měšťanskou školu otevře a ji spravovati bude dotud, dokud ho nevystřídá učitel mladší a dosud sloužící.

Školní dozorce ovšem se zdráhal přijati tuto nabídku, a také se mu podařilo získati za ředitele do Znorov odborného uči-

tele Krasku ze Strážnice. Ale potom hned nastala starost, koho ustanoviti za správce a koho za odborného učitele do Lipova, kde též byla povolena škola měšťanská. Ředitel Úlehla zůstal, jak přirozeno, věren svému slibu. Tak se stalo, že mu okresní dozorce tento slib připomenul a jej požádal, aby měšťanskou školu v Lipově, zůstává-li věren svému slovu, otevřel a podle možností opatřil. Ředitel Úlehla poslechl velmi rád a 20. ledna 1922 odešel do Lipova.“

.....

„Ředitel Úlehla byl by odešel do Lipova už na podzim roku

1921, nemohl však nalézt ženu, která by ho byla ošetřovala. Tím se jeho odjezd do Lipova zdržoval a bylo by snad už sešlo z otevření školy měšťanské v Lipově tenkrát. Ale k novému roku 1922 obdržel z Lipova dopis od učitele Jos. Vojkůvky. Prý se domnívali, že jej budou mít v ty dni už v Lipově, kde je všechno připraveno, zatím však ani od něho, ani od okr. výboru školního nijaká zpráva nedochází, proto prý se obávají, že se rozhodl jinak. Dopis prozrazoval, že se v Lipově na ten rok alespoň rozloučili s měšťanskou školou. Na milý ten dopis ředitel Úlehla ihned odpověděl, že se nerozhodl jinak, hledá jen ošetřovatelku, jakmile ji obdrží, v ten den dojde do Lipova, otevře školu, zařídí zápis, zahájí vyučování. Netrvalo dlouho a nový dopis z Lipova oznamoval, že ošetřovatelku získali v Lipově, Marii, dceru rolníka Frant. Karáska.

Ředitel Úlehla ihned to oznámil školnímu dozorcí a odejel do Lipova, kam mu dekret došel po několika dnech. Výpomocným učitelem na měšť. škole byl jmenován Jos. Vojkůvka, učitel obecné školy v Lipově. Zápis byl proveden 23., 24. a 25. ledna. Zapsáno bylo 78 žáků, 48 hochů a 30 dívek. Bylo pak žáků z Lipova 27, z Tasova 14, z Louky 9, z Hroznové Lho-

ty 17; škola se jevila jako újezdská škola těchto obcí.

Škola byla pak otevřena ve čtvrtek dne 26. ledna. Byla školní slavnost, jíž se účastnili členové výboru školního a obecního. Zahájil ji starosta Jos. Maňák, přivítal ředitele a členy učitelského sboru, přivítal potom žáky a stručně pověděl, co bude znamenati nová škola pro lipovské obyvatelstvo vůbec, mladé jeho pokolení zvláště. Potom promluvil ředitel Jos. Úlehla; vyložil, čím se odlučuje škola měšťanská od školy obecné i nižší školy střední, a který její úkol pro tento kraj zvláště; poděkoval zástupcům obce za přízeň, kterou dosud projevovali škole obecné a za ochotu jejich přispívali všemožně a vytrvale k vybudování a rozkvětu školy měšťanské. Řídící učitel Frant. Nechyba, jenž zároveň byl zástupcem místního výboru školního, promluvil k žákům, napomínal je, aby porozuměli, kterého dobrodiní se jim nyní dostává, napomenul, aby přijímali ochotně učení a vzdělání, jež se jim bude podávati, a oni se takto vychovávali na dobré občany republiky československé. Na to ředitel provolal slávu prezidentu Masarykovi a shromáždění zapělo obě národní hymny československé.

Vyučovati se začalo 27. ledna; žákům byl pověděn školní

řád, oznámen rozvrh hodin, a vyloženo, které budou učebné knihy a školní potřeby. Ředitel Úlehla vyučoval počtům, fyzice a přírodopisu, dohromady osm hodin; učitel Vojkůvka učil češtině, zeměpisu, dějepisu, kreslení, měřictví, rýsování, tělocvik, zpěvu a krasopisu, celkem 19 hodin. Ženským pracím ručním učila po 4 hodiny A. Pavlíková, němčině výpomocný učitel Jiří Macek, dívčímu tělocvik Vlasta Matoušková, všichni z obecné školy lipovské. Náboženství katolickému učil katecheta Jos. Zatloukal.“

.....

„Na konec ředitel podal přátelům na rozloučenou ruku a odešel z budovy školní; slibu svému byl dostál, uloženou práci vykonal. Správu školy obdržel po něm učitel Jos. Vojkůvka, jenž na jaře roku 1923 vykonal potom zkoušku učitelské způsobilosti pro měšťanské školy z prvního odboru s úspěchem výborným.

V Lipově 25. června 1923“

Toto velké výročí si naše škola připomněla 24. 11. 2022, kdy jsme uspořádali Den otevřených dveří. Hosté z řad odborné i laické veřejnosti mohli nahlédnout do všech kmenových tříd a odborných učeben, zde se mohli seznámit s novými výukovými trendy, interaktivní technikou a ostatním vybavením, které používají naši učitelé v hodinách. V prostorách školní budovy byly rovněž nainstalovány nejrůznější výstavy. V učebně dějepisu byl vytvořen průřez historickým vývojem lipovského školství posledních 150 let, v žákovské čítárně bylo možno shlédnout diplomy největších sportovních úspěchů našich žáků v posledních letech. V hudebně jsme prezentovali činnost našeho nejstaršího zájmového kroužku – souboru Lipovjének, v učebně informatiky běžel dokument z celkové rekonstrukce školy v letech 2006 – 2008, ve vedlejší třídě mohli bývalí žáci zavzpomínat na školní a rodičovské plesy a připomenout si chvíle strávené na lyžařských

výcvikových kurzech na Pradědu. Neméně zajímavá byla i výstavka staré techniky a didaktických pomůcek v učebně fyziky. Vystavené exponáty jako např. cyklostyl, stará promítací technika či zvětšovací přístroj na vyvolávání fotografií poznávali skutečně jen ti dříve narození.

Současně s připomínkou výročí měšťanské školy se konal taktéž školní předvánoční jarmark. Ve třídách a rovněž i na chodbách čekaly procházející hosty prodejní výstavy plné nejrůznějších výrobků s vánoční tematikou. A že se bylo na co dívat, menší svíčky střídme zdobené přírodními materiály střídaly bohaté adventní svícny, k vidění bylo pečené cukroví, zajímavé papírové origami, výrobky z keramiky, papíru a dřeva, roztomilí sněhuláci, andílci a spousta dalších skvělých nápadů. Vše pojila vůně linouc se z pečených vafelí. Podle počtu a projevované spokojenosti návštěvníků byla tato akce dobrým počinem začínajícího období adventu.

Rád bych poděkoval všem, kteří se na přípravě tohoto odpoledne podíleli, zejména pak žákům, jejich rodičům, učitelům a zaměstnancům školy za přípravu výrobků, realizaci výstav a ostatní přípravné práce.

Petr Galečka

Mateřská škola Lipov

V letošním školním roce dochází do mateřské školy 61 dětí. Děti jsou rozděleny do třech tříd. Dvě třídy jsou v budově mateřské školy a jedna nově zřízená třída je v budově základní školy v prostorách nad školní jídelnou. Děti jsou rozděleny dle věku: třída povinné předškolní docházky (Srdíčka) – počet dětí v této třídě je 24. Tato třída je v prvním patře mateřské školy. V přízemí mateřské školy je třída nejmladších dětí (Sluníčka) a počet dětí je 20. Třetí třída je v budově školy (Hvězdičky). Do této třídy dochází děti středního věku (4-5let), počet dětí je 17. Tato třída není

tak velká, je určena jen pro 17 dětí. Z tohoto důvodu jsme do ní nemohli zařadit děti s povinnou předškolní docházkou, těch je v tomto roce 24. Provozní doba mateřské školy je od 6:00 hodin do 16:00 hodin. Stejný provoz má i třída v budově základní školy. V každé třídě zajišťují pedagogickou činnost dvě učitelky, ve třídě Srdíček je ještě asistentka pedagoga.

Každodenní chvilky jsme se dětem snažili zpestřit různými aktivitami. Uspořádali jsme pro děti stezku úkolů, kde je na konci čekal pavouček BABÍ LÉTO s velkou pavučinou plnou malých dá-

rečků. Přijelo za námi Divadlo Barborka a Divadlo Šikulka. Tak jako každý rok i letos přišla velká návštěva - Mikuláš se svými pomocníky. Některé velmi odvážné děti si dokonce i zatancovaly s čertem.

V období před Vánocemi jsme s dětmi připravili vánoční besídky. Také nás navštívila paní Vičarová s hudebně tanečním vystoupením nazvaným „Jezulátko se nám narodilo.“ A vánoční čas, nastává nám zas.

Přeji všem občanům Lipova požehnané Vánoce a pokojný nový rok.

Veronika Maňáková

Dětský klub BUDULÍNEK – místo prvního přátelství

Vážení spoluobčané, již před pár lety Vám byl představen dětský klub BUDULÍNEK, který je pro děti od 1 do 6 let a jejich rodiče. Klub je velmi oblíbené místo již řádku let a letos získal nové prostory, které zajistil ředitel ZŠ Mgr. Petr Galečka. Patří mu dík všech rodičů a dětí, které klubovnu navštěvují.

Budulínek nově sídlí v hlavní budově školy (bývalý školní byt), scházíme se každé úterý od 15:00 do 17:00. Děti se učí začleňovat do kolektivu, hrát si spo-

lu, komunikovat a spolupracovat. Děti v předškolovém věku se později lépe začleňují do nového kolektivu v MŠ.

Co se týká financí, přispíváme při každé návštěvě do společného fondu 20,-Kč/dítě, z toho se hradí pomůcky pro tvoření a hračky.

Dětský klub nekončí jen za dveřmi školy, setkáváme se i na hřišti, v knihovně, chodíme na procházky do lesa, jezdíme na výlety vlakem či autobusem, které jsou pro malé děti velkým zážitkem.

Letos jsme se například zapojili do programu S knížkou do života, který nás provází celým rokem.

Tímto bychom chtěli oslovit rodiče, kteří mají zájem přijít do BUDULÍNKU, jste srdečně vítáni.

Najdete nás také na FB skupině Dětský klub Budulínek, kde si píšeme aktuální informace, nápady na výlety a náměty pro tvoření v klubovně, ale i na doma.

*Martina Šobánková
zodpovědná vedoucí*

Myslivecký spolek „KAMENICA“ Lipov

Hledá se autor

Hledáme spoluobčana, který si myslí, že může cokoliv vysypat kdekoli ho napadne, protože se vždy najde

někdo jiný, kdo to po něm uklidí. V době, kdy se několikrát ročně organizuje svoz nebezpečného odpadu a po obci je dostatečné množství

kontejnerů, je nepochopitelné, že váží cestu za vesnici, kde svůj odpad vysype do větrolamu, na polní cestu či hnojiště.

Zvěřinové hody

Pro mnoho pozitivních ohlasů uspořádali lipovští myslivci dne 20.8.2022 další zvěřinové hody v areálu myslivny. I přes nepřízeň počasí se sešlo více než 250 občanů příjemně strávit odpoledne.

Lidská bezohlednost

Jako každoročně, tak i letos myslivci v letních měsících nachystali zásobu vojtěškového sena do krmných zařízení po celé honitbě, aby v zimních

měsících zvěř nestrádala. Tohoto ovšem bezohledně využil nějaký nenechavec, který na několika místech zásobu objemového krmiva odcizil a zvěři zanechal vyprázdňený krmelec.

Kapitální srnec

Nejsilnějšího srnce se v letošním roce podařilo ulovit Ladislavu Kolaciově dne 1.8.2022 v lokalitě Kvítkovec. Předběžným bodováním byl ohodnocen na stříbrnou medaili.

Výjezdová jednotka SDH Obce Lipov

Výjezdová jednotka SDH obce Lipov je zařazena v kategorii JPO III/1 s výjezdem jednoho družstva do 10 minut, s územní působností. Členové vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně, zdarma, ale smluvně vázanou s Obcí Lipov.

V 1. stupni požárního poplachu zasahujeme v obcích Lipov, Louka, Velká nad Veličkou, Javorník, Kuželov, Malá Vrbka, Hrubá Vrbka, Tasov, Hroznová Lhota, Žeraviny, Blatnice, Blatnička a Suchov.

Ve 2. stupni požárního poplachu zasahujeme v obcích Kněždub, Kozojídky, Vnorovy, Strážnice, Nová Lhota, Tvarožná Lhota a Veselí nad Moravou.

Ve 3. stupni požárního poplachu zasahujeme v obcích Radějov a Petrov.

Jednotka má momentálně 17 členů. Je vybavena cisternou CAS 25, Liaz L 101 s objemem 3300 l vody, dále dopravním automobilem Fiat Ducato pro převoz osob a mnohým dalším technic-

kým vybavením nejen na požáry, ale i na jiné druhy zásahů.

V letošním roce bylo zakoupeno 12 ks zásahových obleků RED FOX DEVA v hodnotě 250 000,-Kč (z toho 100 000,-Kč dotace JMK). Tyto nahradily starší, již nevyhovující obleky, které v mnohém nesplňovaly podmínky

pro zasahování při požárech a dalších událostech.

Dále bylo zakoupeno pro každého člena po jednom páru rukavic na technické zásahy a po jednom páru na požáry a také 3 ks lehkých přileb na technické zásahy. Z technických prostředků jsme pořídili 4 ks hadic D s rozdělovačem,

kteří jsou vhodné zejména na požáry trávy. Tímto bychom chtěli poděkovat Obci Lipov za velkou podporu a obnovu vybavení.

Z vlastních zdrojů SDH Lipov a sponzorských darů jsme ještě zakoupili detektor plynů a výbušného prostředí GasAlert v ceně 21 840,-Kč. Dále se nám podařilo získat dotaci od hasičského fondu Nadace Agrofert v hodnotě 30 000,-Kč na pořízení rozbrušovací pily Husqvarna Rescue. Univerzální kotouč k pile zakoupila Obec Lipov. Postupnou modernizaci a nákup dalších prostředků plánujeme i do příštích let. Závěrem bychom chtěli všem popřát šťastné a poklidné svátky vánoční, všechno nejlepší do nového roku a pokud možno, co nejméně našich návštěv u Vás.

Každopádně jsme tu pro Vás každý den, 24 hodin.

Jan Dula – velitel JSDH Lipov

Aleš Maňák – starosta SDH Lipov

Pár informací pro občany při ohlašování mimořádné události:

Při mimořádné události, která je neodkladná, tj. hrozí bezprostřední nebezpečí osobám, zvířatům nebo věcem (požár, dopravní nehoda atd.) – volejte vždy tísňovou linku 150, popř. 112.

Při jiné mimořádné události, kde nehrozí bezprostřední nebezpečí pro osoby či zvířata nebo věci, ale za určitých okolností může, a jejichž povaha vyžaduje odstranění v nějakém časovém horizontu (např. likvidace obtížného hmyzu, odstranění spadlého stromu na komunikaci nebo vjezd, odčerpání zatopených prostor, umytí komunikace po přívalem deště, výpadek el. energie a nutnost nouzového připojení, popř. nouzové osvětlení, atd.) a není třeba zatěžovat tísňovou linku – kontaktujte velitele JSDH Lipov, tel. 603 945 755, popř. Obec Lipov.

Výjezdy 2022:

30.01. LOUKA - požár RD

06.02. JAVORNÍK - požár RD

05.03. KUŽELOV - požár dřeva u krbu

09.03. Krościenko (PL - UA hranice) - humanitární pomoc

20.03. KNĚŽDUB - požár lesa

23.03. HROZNOVÁ LHOTA - požár trávy

29.03. BLATNICE - požár trávy a lesa

03.04. VELKÁ NAD VELIČKOU - požár trávy

04.04. KOZOJÍDKY - požár trávy

27.04. LOUKA - požár v garáži

02.05. HROZNOVÁ LHOTA - požár

20.06. MALÁ VRBKA - technická pomoc, odstranění spadlých stromů

20.06. JAVORNÍK - technická pomoc, odstranění spadlých stromů

11.07. BRNO - převoz uprchlíků

25.07. LIPOV - technická pomoc, likvidace hmyzu

05.08. LIPOV - technická pomoc, likvidace hmyzu

03.09. LIPOV - technická pomoc, likvidace hmyzu

29.09. LIPOV - planý poplach

08.10. VELKÁ NAD VELIČKOU - požár traktoru

17.10. BRNO - převoz uprchlíků, 2x

26.10. BRNO - převoz uprchlíků

29.10. LOUKA - taktické cvičení na KD

01.12. Lipov - tech. pomoc, otevření bytu pro ZZS, transport pacienta

Rybaři Lipov

Stav vody

Druhá polovina letošního roku byla ve znamení velmi slabých srážek. To se hodně podepsalo na stavu našich vod. Nejvíce trpěla naše říčka Velička, která byla v některých místech úplně bez vody. Právě Velička napájí rybník v naší obci, kde se potýkáme s velkým poklesem vody. Několikrát jsme již opravovali přítokovou hráz do rybníka. K tomu jsme využili spolupráci s obcí Lipov. Doufáme, že se podaří stav Veličky navýšit a tím zabránit úhynu ryb v zimních měsících.

Pracovní činnost – rybník Lipov

Mimo běžné údržby vod a toků jsme se tento rok zaměřili na odstraňování nepůvodních dřevin. Jednalo se především o rychle rostoucí Trnovník akát. Po vykácení stromů a vysečení trávy jsme provedli následnou výsadbu nových dřevin (bříza, olše). Této činnosti se mimo dospělých čle-

nů zúčastnili také naši mladí rybáři, za což jim patří velké díky.

Úlovky

Každoročně zaznamenáváme na našich revírech zajímavé úlovky. V létě

se podařilo ulovit na nádrži Roštovi-
ca paní Dagmar Smetkové z Louky
sumce velkého o délce 156cm a váze
33kg. Na rybníku v Lipově ulovil
Michal Machálek sumce dokonce
170cm a o váze 40kg.

Závěrem bych chtěl popřát Vám
všem do nového roku 2023 vše nej-
lepší, hodně zdraví a spokojenosti.

Petrův zdar, Daniel Karásek

Někdy rybáře u vody překvapí nečekaný úlovek

Někdy rybáře u vody překvapí nečeka-
ný úlovek, který nemusí být ani rybou.
O to může být vzácnější. Jednoho dne
se při lovu štik metodou vláčením na
třpytku na zdejším lipovském rybníku
Kolmančák místo dravé ryby na konci
trojháčku houpala nad vodní hladi-
nou obří škeble rybníčná (Anodonta
cygnea). Překvapila svojí vahou i veli-
kostí přesahující 20 cm. O to větší bylo
překvapení při vylovení druhého kusu
stejně velikosti tohoto vzácného Ev-
ropského měkkýše. Škeble rybníčná
je největší druh měkkýše v České re-
publice. Vyžaduje čistou vodu, je velmi
citlivá na dusíkaté látky a chemikálie
a proto jsou škeble indikátory čistoty
vody, takže ten náš rybníček na tom

s kvalitou vody nebude nikterak špat-
ně.

Jedná se dnes již spíše o unikát v na-
ších sladkovodních vodách a je jen
dobře, že tento živočich žije i v našem
rybníku. Pokud se Vám povede to, co
mě, tak opatrně a šetrně vyndat há-
ček a rychle zpět do vody. U nás jsou
zákonem chráněné a v celé Evropě
jde o zvláště chráněný druh, který je
veden jako silně ohrožený. Dožívají se
5 - 15 let, dle životních podmínek. Do-
růstají velikosti 15 - 22 cm.

Velmi zajímavý je vztah „symbióza“
mezi Škeblí rybníčnou a rybou Hořav-
kou duhovou, která klade jikry do ške-
blích žaber. Sameček pak vypustí mlíčí
nad dýchacím otvorem škeble, ta jej

nasaje a dojde k oplodnění jiker. Za cca 4 týdny škeble mladé rybky vypustí do vody. Na oplátku nosí dospělé rybky Hořavky mladé larvy Škeble rybníčné na svém těle, kde nějaký čas žijí. I vzhledem k tomu si myslím, že jim jako rybáři můžeme odpustit i to občasné nečekané uříznutí vlasce o jejich ostrou lasturu při boji s vysněnou rybou.

Dušan Prachař

Úspěch v disciplíně paratrap

Pan Stanislav Pospíšil z Lipova má v tomto roce za sebou velmi úspěšnou sezónu ve sportovní disciplíně broková střelba na asfaltové terče, kde střelí střelci s tělesným postižením tzv. paratrap.

Na brněnské střelnici, kde se konal letos závod v rámci série Mistrovství Evropy v paratrapu, obsadil vynikající 2. místo, kterým se kvalifikoval na Mistrovství Evropy do Itálie. Mistrovství Evropy v Itálii se letos konalo ve městě Lonato del Garda v kraji vinic a olivových sadů v oblasti Lombardie u jezera Lado di Garda od 28. 09. 2022 - 01. 10. 2022. Střílelo se na olympijské střelnici světového formátu. Itálie patří mezi světovou špičku v oblasti sportovní brokové střelby. V disciplíně paratrap

střílí závodníci s různým tělesným postižením jako je postižení dolních končetin (vozíčkáři), horních končetin (jednoruční střelci), zraku a jiných tělesných indispozic. Pan Stanislav Pospíšil na Mistrovství Evropy v Itálii v paratrapu obsadil ve své kategorii po dvou soutěžních dnech celkové 6. místo. Tři místa v pořadí tak pana

Pospíšila dělila k postupu a účasti na Mistrovství Světa v Al Alain ve Spojených arabských emirátech.

Vzhledem k hojně mezinárodní účasti na Mistrovství Evropy v paratrapu to je pro Českou sportovní brokovou střelbu velký úspěch.

Gratulujeme.

Dušan Prachař

SG-U - Gran Prix QUALIFICATION					
1	29		ITA	BULGHERONI Fe	
2	28		ITA	CUCINOTTA Rob	
3	32		SVK	KOPACIK Vladimi	
4	26		ITA	SANSONE Calog	
5	30		ITA	CICALA Giancarlo	
6	51502		CZE	POSPISIL Stanisl	QS-OFF
6	42		ITA	COSIO Giancarlo	QS-OFF
6	31		ITA	POLI Emilio	QS-OFF
9	33		USA	ELROD Brandy	
10	25		ITA	BRUNO Giordano	

Supercely nad Lipovem

Když jsem 24. června 2021 okolo 19:20 hod. večer projížděl vozem s rodinou extrémní bouří s krupobitím přes Hodonín a ocitnul se tváří v tvář tornádu kategorie F4 Fujitovi stupnice (druhá nejsilnější úroveň síly tornáda), stačili jsme udělat z auta jednu fotografii a urychleně ujížděli co nejdál do bezpečí k nejbližší benzínové pumpě. Jen těsně za námi proletěly vzduchem dva nákladní ocelové kontejnery z firmy Tespra. V tomto místě jsem minul také zahradu mých rodičů, která byla i s chatkou během pár sekund vymazána z povrchu zemského a dvě staré mohutné hrušky. Vír tornáda nasál písek, na který je zdejší půda bohatá a doslova otryskal kůru těchto stromů na holé dřevo. Tomuto jevu se říká odborně odkorňování a dochází k němu při rychlosti větru víru tornáda nad 400 km/h! I když jsem se o tento fenomén a jiné meteorologické úkazy zajímal od mládí, nikdy by mě nenapadlo, že se s ním potkám osobně, navíc u nás doma. Občas vyfotím nějaký meteorologický úkaz v oblasti kolem Lipova, kde žiji a vzhledem k narůstající četnosti těchto jevů je patrné, že se naše klima mění velmi rychle a budeme si muset na podobné jevy zvykat a přizpůsobovat se jim. V tomto roce jsem v oblasti kolem Lipova zaznamenal přechod několika supercelární bouří u nichž bylo jasné patrné formování vzdušné tromby (malý

vzdušný vír pod mračenem). Pokud se dolní konec tohoto víru dotkne zemského povrchu mluvíme potom o tornádu. Aby mohlo tornádo nabrat potřebnou sílu, potřebuje k tomu právě energii z rotující mezocyklóny supercelární bouřkové buňky. Příchod takové bouře doprovází zvláštní úkaz ve formě krásných mraků s názvem Mammatus clouds. Tyto mraky připomínající stovky nádherných kulatých váčků nahromaděných vedle sebe a každý je plný krystalů zmrzlé vody. Tyto mraky se nacházejí jak před bouří, která je tlačí před sebou, tak za ní. Z těchto mraků se pak také umí spustit obávané ničivé krupobití. V tomto roce 2022 se 20. 07. 2022

se přehnala přes Lipov supercelární bouře, jejíž čelní spodní okraj studeného vzduchu se utřhl a prudce spadl na zemský povrch za kopec směrem na Hrubou Vrbku, kde způsobil škody na střeších, štítech domů a porostu. Část tohoto vzdušného proudění zasáhla také rekreační oblast Lučina, kde došlo k utržení střechy přístřešku na restauraci Šumárník. Tento jev je nazývaný Downburst (může vyvolat vichřici až s rychlostí větru 180 km/h, což je síla tornáda F1). Jev se mně při této bouři podařilo zcela náhodně vyfotografovat v místě lipovského rybníku Kolmančák.

Dušan Prachař

VZNIK VZDUŠNÉ TROMBY (VÍRU) NAD LIPOVEM 2022

ZNIČENÉ STODOLY HRUBÁ VRBKA 20.07.2022

ČELNÍ STĚNA FORMUJÍCÍ SE SUPERCELÁRNÍ BOUŘE NAD BLATNICÍ 2022

Spolek zdravotně postižených občanů Lipov

...zase už hoří svíčky na adventním věnci a připomínají nám, že čas letošního roku končí a další již klepe na vrátka. Nastala doba, kdy se každý z nás obrací za minulými dny a nechce si přiznat, že dny minulého roku už jsou jen pouhými vzpomínkami. Ano, vzpomínkami milými či smutnými, leckdy i nepříjemnými. Ty hezké však vždy v našem vědomí zvítězí. Tolik si vážím všech, kteří se podílejí na společenském životě naší obce a tolik si vážím děvčat, která pracují ve výboru našeho spolku a po letech už se stala „duší i srdíčkem“ jeho veškerého dění.

8. prosince 2022 nás čekala slavnostní „vánoční“ členská schůze, která se uskutečnila již tradičně v sále zdejší Sokolovny, neboť k dnešnímu dni čítá Spolek zdravotně postižených občanů v Lipově **98 členů**. Tato schůze byla opět schůzí volební. Přibližně v polovině roku ukončila po dlouhých letech svoje působení ve výboru spolku paní **KOSTELANSKÁ Božena** a po ní i paní **FROLKOVÁ Ludmila**. S pokorou, úctou a velkým obdivem jim děkuji za jejich snahu, úsilí a obětavost. Jménem všech členů přeji pevné zdraví a mnoho štěstí.

S ohlédnutím a vzpomínkou na sklonku roku 2022 bych ráda vzpomněla akce, které se nám podařilo uskutečnit a věřím, že ke spokojenosti všech zúčastněných.

- **24. února 2022** – Městské divadlo Zlín – muzikál **ŠAKALÍ LÉTA**
- **16. března 2022** – Sokolovna Lipov - **výroční členská schůze**
- **4. května 2022** – výstaviště Kroměříž - **FLORIA**

- **6. srpna 2022** – zájezd na **HOSTÝN**
- **16. listopadu 2022** – Slováké divadlo Uherské Hradiště – muzikál **LIMONÁDOVÝ JOE**
- **8. prosince 2022** – Sokolovna Lipov – slavnostní členská schůze SZPO Lipov

V plánu byla i plavba lodí NOE po Baťově kanále s výkladem historie Baťova kanálu a malou ochutnávkou strážnických vín. Bohužel se nám zkřížilo datum se setkáním seniorů, které pořádala Kulturní a školská komise naší obce. Bylo nám líto, aby někteří lidé na tomto setkání chyběli. Proto jsme se rozhodli tuto plavbu po Baťově kanále přeložit na jarní měsíce následujícího roku. Všechny výše zmíněné akce byly zajištěny díky velké snaze a úsilí členek výboru – nedokážu slovy vyjádřit, jak moc si těchto děvčat vážím – **DĚKUJI!!!** Prostory ke schůzkám výboru SZPO nám ochotně poskytuje **FC Lipov v kabinách fotbalového hřiště. Velmi si tohoto gesta a pomoci vážíme.**

Velké poděkování patří **Obci Lipov** za finanční podporu místního Spolku zdravotně postižených občanů, panu starostovi **JUDr. Ladislavu Čerešňákovi a všem zaměstnancům obecního úřadu** a všem členům našeho společenství za jejich věrnost.

Jménem výboru SZPO Lipov přeji Vám všem do dalších dnů: **...především pevné zdraví, necht' při Vás stojí (i v této nelehké době) štěstí a Vaše domovy ať nikdy neopustí láska a naděje.**

Šantavá Dagmar

Po prázdninové pauze se provoz knihovny rozjel opět naplno. V září jsme přivítali v knihovně cestovatele Pavla Kománka mladšího, který nám vyprávěl o své pouti do Santiaga de Compostela, na kterou se v létě s kamarádem vydal. Na Svatojakubské cestě z Lisabonu do Compostely urazil pěšky bezmála 650 km, všechna navštívená místa nám na fotografiích ukázal a o své zážitky se s námi nadšeně podělil.

První týden v říjnu jsme slavili, tak jako ve všech knihovnách po celé České republice – Týden knihoven. Pro širokou veřejnost bylo přichystáno několik akcí, noví čtenáři získali registraci na celý rok zdarma a až do listopadu probíhala v knihovně burza vyřazených knih. Žáci ze základní školy byli pozváni do knihovny na besedu s názvem „Co si nechám říct od obalu“, a poté se zúčastnili soutěže „Poznej svou knihovnu“.

V říjnu také začaly probíhat podzimní lekce Trénování paměti, a pokračovaly každý čtvrtek od 14:30 do 15:30 hodin v učebně dějepisu ZŠ Lipov až do začátku prosince. Lekce byly určeny nejen pro seniory, ale pro všechny, kteří si chtěli procvičit paměť, soustředění, slovní zásobu, aj. U šálku dobré kávy nebo čaje byl čas si také popovídat a zasmát se, protože náš trenér paměti, Mgr. Zdeněk Gloz, bere vše s humorem. Jeho oblíbená hláška zní: „Chytrému napověz, hloupého kopni“ a dodává: „Já jsem ještě nikoho nekopl...“

Ve spolupráci s dětským klubem Budulínek proběhlo v listopadu Hravé odpoledne v knihovně, určené pro nejmenší děti a jejich maminky, taticky nebo babičky. Společně jsme si četli z knihy Husa Liza od Petra Horáčka, vyrobili jsme ježky z podzimního listí a nakonec si drobotina zaskočila v dětském koutku. Zájem nejmenších dětí o knihy je obdivuhodný, a když jim rodiče předčítají, stávají se i z nich zvědaví čtenáři. Proto také byly do knihovny pořízeny nové knihy o bagrech, traktorech, nákladácích

Adventní čtení se zdobením perníkových chaloupek

Trénování paměti

Zdobení perníkových chaloupek

nebo interaktivní knihy k Albi tužce. Velké díky patří firmě Kordárna plus, a.s., která podpořila v letošním roce nákup knižního fondu částkou 10.000,-Kč, a Obci Lipov, která vyčlenila 20.000,-Kč ze svého rozpočtu. Díky tomu se rozšířila nabídka knihovny o 120 nových knih, pro velké i malé, podle přání a chuti čtenářů.

Poslední akcí letošního roku bylo Adventní čtení se zdobením perníkových chaloupek. Pro velký zájem byli účastníci rozděleni do dvou skupin, a tak se z knihovny linula perníková vůně v pátek 9. 12. i v úterý 13. 12. 2022. Všichni nadšenci si nazdobili perníkovou chaloupku, poslechli si čtení z knihy Andělské úsměvy od

Eduarda Martina a ještě si vyrobili vánoční přáníčko.

Mám velkou radost, že o akce knihovny je zájem a že se knihovna může stát místem vzdělávání a setkávání pro všechny věkové kategorie. Na závěr bych Vám chtěla popřát pohádkové Vánoce a hodně zdraví v novém roce.

Knihovnice Magdaléna Kománková

Z pera mladých čtenářů

Krysáci jsou zase spolu

Napsal: Jiří Žáček

Tato kniha je o dvou krysácích Hubertovi a Hodanovi, trpaslíkovi Ludvíkovi a potkanovi Edovi. Žili na smetišti u Vizovic. Na smetišti si našli spoustu kamarádů. Poznali raka Vincenta, ježka Pančošku, holuba Emila, červotoče Artura, netopýra Floriána, stonožku Viktorii, ještěrku Karlu, slepýše Ivana a švába Dodu. Každý den dělali ranní hygienu a každý den měli malé dobrodružství.

Tereza Podlucká

Lví král

Vydavatel: Paola Tincani

Lev, král zvířat, má malého synka, který má být jeho následníkem. Jednoho dne krále zabil jeho vlastní bratr. Chtěl zabít i malého lva Simbu. Chtěl ovládnout trůn. Simba utekl a jak vyrostl, pomstil svého otce, založil rodinu a jako král vládl celé Africe.

Leonka Pavlicová

Vánoční tramvaj

Napsala: Daniela Krolupperová

Venku sněží, prvníček Víťa se těší na Ježíška a na tatínka, který se vrací domů z daleké ciziny. Vánoce oslaví všichni tři spolu! Večer, než Víťa usne, ještě vyskočí z postýlky, aby se podíval na konečnou stanici pod okny. Víťa má totiž rád tramvaje – a zrovna jedna přijíždí! Když zastaví, pan řidič vystoupí a jde k blízkému křoví. Kdo se skrývá v křoví a co se stalo v čarovném předvánočním čase se dozvíte v knížce.

František Lukeš

Nové knihy v knihovně

Naučná literatura

Havlíčková Jana: Logopedické hádanky

Brodská Tereza: Moje máma Jana Brejchová

Billet Marion: Mládátka

Plummer Debora: Hry pro rozvoj komunikačních schopností

Pešlová Michaela: Domácí zvířata: Albi

Pešlová Michaela: Můj svět: Albi

Krásná literatura

Hannah Kristin: Děvčata z Firefly Lane

Procházková Petra: Frišta

Rudiš Jaroslav: Trieste Centrale

Vácha Marek Orko: O něco málo menší než andělé

Okeová Janette: Volání srdce

Hlavinková Lucie: Pravda nebyla k dostání

Dave Laura: Jeho poslední slova

Bomann Corina: Sophiina naděje

Javořícká Vlasta: Na faře

Nesbó Jo: Krysí ostrov

Owensová Delia: Kde zpívají raci

Hannahová Kristin: Čtyři vichry

Sparks Nikolas: Přání

Jacobs Anne: Ateliér Rosen

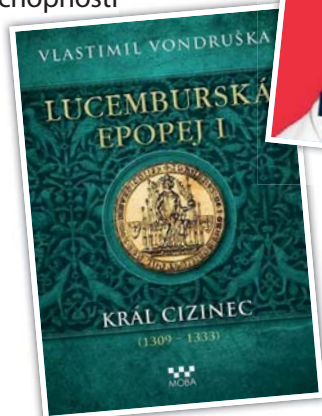
Fieldingová Joy: Slepá ulička

Vondruška Vlastimil: Lucemburská epopej I.

Bryndza Robert: Osudné svědectví

Lars Kepler: Pavouk

Krajčo Babinská: Tsunami

Literatura pro děti

Porebská Hana: Příhody vodníka Vojtíka

Mornštajnová Alena: Kapka Ája

Hora Jan: Mauglí

Harasimová Markéta: Koťátka kočičky Ťapičky

Brezina Thomas: Ukradený vynález

Rubášová Táňa: Podivuhodná robotí expedice

Stančík Petr: Pohádky pro zlobivé bagry

Cameron W. B.: Pší vánoce

Kinney Jeff: Deník malého poseroutky díl 17: Wíbuch plýny

Valentová Veronika: Meteorit z Mušlovky

13. ročník Lipovské desítky - 2022

V sobotu 20.8.2022 se konal 13. ročník Lipovské desítky. Pořadatelem závodu byla obec Lipov. Počasí při závodě letos pozlobilo, zejména u dětských kategorií, kdy musely být závody i na chvíli přerušeny z důvodu bouřky a intenzivního deště.

Ti, co do Lipova přijeli, však určitě nelitovali. Ve všech kategoriích běhalo celkem 186 startujících, tedy o dvacet jedna více než v předchozím roce, z toho 99 závodníků v hlavní kategorii a 87 závodníků v dětských a mládežnických kategoriích.

Běhaly se tradiční okruhy obcí, ženské kategorie a M70 absolvovaly 2 okruhy, tzn. 4,3 km, ostatní mužské kategorie si daly pět okruhů, tzn. 10 km.

V ženách suverénně vyhrála veteránka nad 35 let Irena Pospíšilová z AK Drnovice ve výborném čase 16:15 před další veteránkou nad 35 let Jarmilou Hastíkovou z Veselí nad Moravou v čase 16:33 a až třetí skončila žena hlavní kategorie, vlastně ještě juniorka 19 letá Simona Hrajnová v čase 16:43.

V tomto kratším závodě na 4,3 km běžela ještě kat. M 70, kterou suverénně vyhrál Vladimír Varmuža z BK Hodonín v čase 19:03, kde druhý v pořadí Josef Šohaj z Uherského Brodu za ním doběhl po více než 3 minutách. 72 letý Vladimír Varmuža je legendou mezi hodonínskými běžci. Zúčastnil se všech ročníků bežec-

kého poháru na okrese Hodonín od jeho založení v roce 1979 a je vůbec první absolutní vítěz v tomto prvním ročníku. Samozřejmě vítězí ve svých kategoriích dodnes.

Podle předpokladů mužskou desítku ovládl tradiční účastnický favorit a již veterán nad 40 let Lukáš Kučera z ElevenRun team Brno v čase 32:33, druhý skončil Peter Čudrnák ze Slovenska v čase 33:23 a třetí Lukáš Šoural v čase 34:57, který běhá za AK Drnovice, ale jezdí pravidelně do Tasova, kde má prarodiče.

Z lipovských závodníků doběhl v běhu na 10 km nejlépe Dušan Tomčal ve výborném čase 38:14, který zároveň obsadil 4. místo v kategorii

M 40 a celkově 8. místo.

Lipov velmi dobře reprezentovala i Pavla Hejlková, která běžela ženskou trať v čase 22:19 a umístila se na 10. příčce ve velmi silné kategorii Ž 35 a na 28. příčce v absolutním pořadí. V závodě dále běželo 23 závodníků z Lipova v dětských a mládežnických kategoriích, o 6 více než loni. Jejich umístění a časy jsou v níže uvedené tabulce.

Nejlépe si vedla Simona Miškeříková v kategorii Juniorky, která skončila na 1. místě v čase 6:48 na trati dlouhé 1 600 m. Na 2. místě skončila Tereza Podlucká v kategorii Ml.přípravka - Holky (2013-2014) v čase 1:12 na 300 m. 3. místo obsadily Kučerová Amálie v kategorii Mladší Holky (2015-2016) a Vu Anh Ngoc v kategorii nejmladší Holky (2017-2021).

V roce 2023 se závod neuskuteční, o dalším osudu závodu rozhodne, zda se najde v Lipově běžecký nadšenec, který by závod zorganizoval.

pořadí v kat.	příjmení a jméno	roč.	kategorie (rok narození)	délka tratě	čas
4.	Kučerová Vendula	2012	Přípravka - Holky (2011-2012)	500 m	2:01
4.	Hejlek Jáchym	2011	Přípravka - Kluci (2011-2012)	500 m	1:47
7.	Bělín Matouš	2011	Přípravka - Kluci (2011-2012)	500 m	1:56
5.	Bělínová Elen	2009	Mladší žákyně (2009-2010)	500 m	2:05
4.	Jílek Jáchym	2011	Mladší žáci (2009-2010)	500 m	1:51
5.	Kaleta Petr	2011	Mladší žáci (2009-2010)	500 m	1:58
4.	Machálek Tomáš	2008	Starší žáci (2007-2008)	800 m	3:01
2.	Podlucká Tereza	2014	Ml.přípravka - Holky (2013-2014)	300 m	1:12
6.	Bedrava Ivo	2014	Ml.přípravka - Kluci (2013-2014)	300 m	1:05
7.	Karásek Erik	2013	Ml.přípravka - Kluci (2013-2014)	300 m	1:08
3.	Kučerová Amálie	2015	Mladší Holky (2015-2016)	200 m	0:45
6.	Bělínová Tereza	2015	Mladší Holky (2015-2016)	200 m	0:51
8.	Podlucká Zora	2015	Mladší Holky (2015-2016)	200 m	0:55
9.	Ňorková Elena	2015	Mladší Holky (2015-2016)	200 m	0:55
4.	Skoumal Honza	2015	Mladší Kluci (2015-2016)	200 m	0:43
7.	Hanák Adam	2016	Mladší Kluci (2015-2016)	200 m	0:55
3.	Vu Anh Ngoc	2018	nejmladší Holky (2017-2021)	70 m	0:24
4.	Ňorková Ema	2019	nejmladší Holky (2017-2021)	70 m	0:27
5.	Kučera Petr	2019	nejmladší Kluci (2017-2021)	70 m	0:19
6.	Trýska Michal	2017	nejmladší Kluci (2017-2021)	70 m	0:19
9.	Bedrava Jonáš	2017	nejmladší Kluci (2017-2021)	70 m	1:03
5.	Hejlek Jáchym	2011	Dorostenci (2005-2006)	1600 m	6:42
1.	Miškeříková Simona	2007	Juniorky (2003-2004)	1600 m	6:48

Nejllepší muži

Nejllepší ženy

1. místo v kategorii Juniorky Simona Miškeříková z Lipova

2. místo v kategorii Ml.přípravka - Holky (2013-2014) – Tereza Podlucká z Lipova

Z činnosti kulturní a školské komise

Čtyři roky uplynuly jako voda a opět je tu čas ohlédnout se za počínáním Kulturní a školské komise, tentokrát v letech 2018 – 2022. Naše činnost v tomto období byla výrazně omezena dlouhotrvající koronavirovou krizí spojenou s mnoha omezeními nejen ve společenském životě. Přesto se nám podařilo řadu z nich uskutečnit, vzpomeňme např. na přehlídku Mladé Horňácko, Den matek, Den dětí, Červencovou noc, besedu se seniory, výšlap na Radošov, rozsvěcování vánočního stromu, dílničky pro děti, vánoční koncert či turnaj v badmintonu aj.

Veškerá práce komise spočívala na bedrech více než desítky dobrovolníků. Naši aktivitu jsme se snažili směřovat pokud možno ke všem věkovým skupinám obyvatel Lipova, tedy od dětí až po starší občany. Na některých akcích jsme spolupracovali s jinými subjekty (např. SDH Lipov, myslivecký spolek, lipovští vinaři, rybáři atd.), zbytek byl pouze v naší režii. Někdy jsme si museli hodně ukrojit ze svého volného času, jindy zase nebyla organizace tak časově náročná. Nicméně bez ochoty a úsilí členů naší komise by to určitě nešlo. Rád bych všem těmto lidem poděkoval za odvedenou práci a snahu, kte-

rá, jak doufáme, nebyla marná. Závěrem bych rád poděkoval všem Vám, kteří jste nás po celou dobu podporovali a zachovávali nám přízeň. Zároveň bych za členy komise

popřál občanům Lipova klidné a pohodové prožití svátků vánočních a do nového roku vykročení tou správnou nohou.

Petr Galečka

Mužský sbor z Lipova

Náš příspěvek v minulém vydání Lipovských lístků pojednává především o „folklórních sběratelských aktivitách“ českého génia Járy Cimrmana. Náhled nás Horňáků na fakta uvedená v tomto článku je ale velmi odlišný. Myšlení a život obyčejných lidí bývá většinou jiný než život a myšlenky génia. Vraťme se proto k obyčejnému Mužskému sboru z Lipova a podívejme se na jeho aktivity v druhé polovině roku 2022.

Celý červen a červenec byl ve znamení přípravy na Horňácké slavnosti ve Vel-

ké nad Veličkou. Mužský sbor z Lipova vystupoval v pátek na Strážné hůrce v pořadu věnovaném 50. výročí založení Folklórního souboru Lipovjan a v sobotu odpoledne na „Fňukalovém“ v pořadu věnovaném 65. výročí mužského sboru z Velké nad Veličkou. V sobotu 10. září jsme zpívali na Slavnosti vín v Uherském Hradišti. Bohatý odpolední folklorní program a jeho zakončení na jevišti nepříjemně narušily dešťové přeháňky. Ty ale nijak

neovlivnily radost ze zpívání po oficiálním pořadu. Při společném občerstvení se zúčastněné sbory doslova předháněly, který bude začínat další novou písničku. Podobné to bylo i na Katerinském zpívání v sobotu 19. listopadu v Hrubé Vrbce. Výborná atmosféra, sbory mužské i ženské a opět příjemné zpívání po ukončení pořadu trvalo déle než zpívání na jevišti.

V sobotu 3. prosince v lipovské sokolovně mužský sbor zpíval při opako-

vaném pořadu k 50. výročí založení FS Lipovjan a když Pámbu dá, zazpíváme vánoční koledy i při tradičním zpívání u sochy Panny Marie v lipovském háji. Na závěr 26. roku zpívání Mužského sboru z Lipova bych rád popřál letošním jubilantům v našem sboru i Vám, našim lipovským spoluobčanům: „Ať nám Pámbu zdraví dá a od zlého zachová i v roce 2023“.

Ladislav Jagoš - Jožiček

Sboreček žen z Lipova

Sboreček žen z Lipova a jeho malé ohlédnutí za pořadem, který proběhl v rámci letošních Hornáckých slavností

Sedmero podob hornáckéj dívky

Autor pořadu: Judita Kučerová

Odborná spolupráce: Petr Galečka a Štěpánka Tomčalová

Jaký byl dříve život hornácké dívky? Které situace intenzivně prožívala a které se staly mezníky v jejím životě? Nakolik jí prostupovaly okamžiky plné lásky, radostného očekávání nebo smutku a zklamání? A mohla prokázat své ryzí lidské hodnoty, elán a sílu? Dá se na Hornácku postrehnout souvislost mezi současným životním stylem a tím tradič-

ním? Jak se vyvíjela dívka ve zralou ženu? Inspirováni těmito otázkami hledají zpěvačky Sborečku žen z Lipova její pomyslný obraz. Vedeny autorkou pořadu prof. PhDr. Juditou Kučerovou, Ph.D. – etnografkou, hudební teoretičkou, vysokoškolskou pedagožkou, klavíristkou, nalézají mnohé náznaky v dosud nepublikovaných písních ze sběrů Martina Zemana. Tyto písně zazněly v pořadu nejen v ženském podání, ale také v interpretaci muzikantů Hornácké cimbálové muziky Petra Galečky, Jožky Staši a Marka Potěšila.

Těšíme se na setkání s Vámi na našich koncertech.

Prejeme krásné Vánoce plné dáreků, které se nedají koupit ani zabalit.

autor František Gajovský

FS Lipovjan

V prvním vydání letošních Lipovských lístků jsme Vám nabídli úryvek z kroniky krůžku Lipovjan, který popisuje první rok jeho činnosti. V následujícím článku připraveném pro letošní brožurku Hornáckých slavností jsou stručně popsány nejdůležitější období Lipovjanu od roku 1972 do roku 2022.

Bylo to v létě roku 1972, kdy se z iniciativy Dušana Holého na Hornáckých slavnostech ve Velké nad Veličkou představili Lipovjané. Dvanáct tanečních párů zazpívalo a zatančilo lipovské sedlácké za doprovodu CM M. Hrbáča. Taneční příprava na toto vystoupení, kterou vedli manželé Prachařovi, Bilíkovi a strýc Kruciš s L. Jagošovou doplňovaná vzpomínkami strýců Machálka, Tomčala a pana Dyčky, vzedmula u drtivé většiny účinkujících nebývalé nadšení a zájem o lidový zpěv a tanec. Po již zmíněných Hornáckých slavnostech se

začali pravidelně scházet a založili „krůžek“ Lipovjan. Po odchodu manželů Prachařových převzala vedení paní Bilíková se strýcem Krucišem a při občasných krátkých vystoupeních hrála tanečníkům CM M. Hrbáča. Díky úžasné iniciativě a známostem paní Bilíkové, která pracovala na poště v Hrubé Vrbce, a J. Hudečka, začali jezdit do Lipova na zkoušky muzikanti z celého Hornácka: M. Severa, majstr J. Kubík, J. Miklošek, M. Janás, J. Tomešek i „řídící“ F. Okénka a mnozí jiní. Příležitostné sestavy z těchto muzikantů nahradily při vystoupeních CM M. Hrbáča. Mladých tanečníků přibývalo, repertoár se rozšiřoval a v roce 1974 vystupovali Lipovjané s muzikou primovanou majstrem J. Kubíkem na folklorním festivalu vesnických folklorních skupin ve Vrbně pod Pradědem. Úspěšná účast na tomto festivalu byla jakýmsi završením určitého období ve vývoji FS Lipovjan.

Pomyslný přerod z vesnické folklorní skupiny na folklorní soubor probíhal v letech 1975-1977. Tehdy už byl Lipovjan součástí kulturního klubu JZD

Obránců míru v Lipově s jeho vedoucím J. Jančářem. V tomto období rodícího se FS Lipovjan byli vedoucími skupiny tanečníků manželé Dobruška a Staníček Jagošovi. V roce 1977 přizval do Lipova k nácviku J. Jančář, předseda Kulturního klubu při JZD Obránců míru, svého kamaráda J. M. Krista z Brna, bývalého vedoucího FS Olšava z Uherského Brodu a Veličky z Velké nad Veličkou. Práce manželů Jagošových, zkušenosti a způsob vedení zkoušek J. M. Kristem přilákaly do Lipovjanu nové mladé tanečníky. Pravidelné zkoušky, rozšiřování tanečního repertoáru a tance z jiných folklorních regionů, zvyšující se úroveň tanečního i pěveckého projevu, stoupající počet vystoupení a trvalá výpomoc CM J. Miškeříka, to už byl Lipovjan folklorní soubor se vším, co tento název obsahuje. I proto mohlo vedení souboru v roce 1980 přijmout nabídku k prvnímu zahraničnímu zájezdu do Francie. V té době byla nabídka folklornímu souboru vycestovat na Západ přiznáním jeho kvalit a současně jednou z mála možností poznat alespoň trochu život za „železnou oponou“. Nabídka zájezdu do Francie měla také zásadní vliv na mé budoucí působení v Lipovjanu. Od založení Lipovjanu v roce 1972 jsem v rámci možností, tehdy už člen strážnického FS Danaj, pomáhal v Lipově jako tanečník, vystupoval jsem s Lipovjany na Hornáckých slavnostech v roce 1972, chodil do zkoušek, tančil ve Vrbně pod Pradědem a na všech vystoupeních, které se nekrylo s akcemi mého kmenového souboru Danaj. V roce 1980 jsem J. M. Kristovi nabídl výpomoc s přípravou Lipovjanu na blížící se zájezd. Taneční průprava

v Danaji se lišila od té lipovské, která se v tehdejší časové tísní ani jinak dělat nemohla. V pátečních zkouškách vedených J. M. Kristem se sestavovala taneční pásma a programová skladba vystoupení. Moje nedělní zkoušky byly zaměřené na techniku základních tanečních kroků a procvičování tanečních pásem. Naše bezproblémová spolupráce měla nečekaný výsledek. J. M. Kristovi bylo vnuceno vzdát se kvůli jeho postojům v roce 1968 účasti na zájezdu a mě doporučil jako vedoucího tanečníků Lipovjanu místo sebe. Zájezd do Francie proběhl tak jako každý jiný v té době, srovnávali ho s těmi, které jsem absolvoval se souborem Danaj. Politické vedení zájezdu nás však po návratu nesmyslně obvinilo z nedůstojné reprezentace, nevhodného vystupování, chování apod. Těmito argumenty se vedení JZD Obránců míru podařilo odvolat J. M. Krista z vedení souboru a „tanečníkům z Francie“ zakázat činnost v rámci kulturního klubu JZD Obránců míru. Snahy nahradit hotový taneční soubor mladými tanečníky a muzi-

kanty z Lipovjanku-dětského folklorního souboru při ZŠ Lipov, po dvou letech ztroskotaly. Koncem roku 1982 mě tito mladí tanečníci a muzikanti, které od roku 1973 vyučoval J. Miškeřík, požádali o vedení zkoušek Lipovjanu. Souhlasil jsem s podmínkou, že své povinnosti v souboru Danaj budu upřednostňovat před požadavky Lipovjanu. Nastalo období tvrdé práce formování nové taneční skupiny „Lipovjan“. Ruku v ruce s tanečníky se J. Miškeříkovi dařilo sestavit v Lipově mladou cimbálovou muziku. Začátkem roku 1988 už byl Lipovjan na takové úrovni a měl tolik vystoupení, že jsem se rozhodl změnit své postavení v Danaji ve prospěch Lipovjanu a koncem roku 1988 se s Danajem rozloučit i jako tanečník. Období budování Lipovjanu 1983-1989 končilo letním zájezdem do Francie, posledním za železnou oponou. V dalších letech se jezdilo na zájezdy do Francie, Španělska, Itálie, Německa apod. Nebyly to však jen zájezdy do zahraničí, ale stovky vystoupení po celém Československu, účast ve dvou hraných

dokumentech, které popisují působení hudebních skladatelů L. Janáčka a V. Nováka na Hornácku, vydání tří samostatných nahrávek, dále desítky tanečníků z Lipova i okolních obcí, kteří vyrostli v Lipovjanu pod vedením různých vedoucích v obdobích od roku 1972 do současnosti, muziky M. Hrbáča, muzikanti pod vedením majstra J. Kubíka, muzika J. Miškeříka, R. Tomčala, P. Galečky, R. Hořáka, J. Staši, muzikanti pod vedením L. Jagoša, P. Slováčka či M. Kománka, CM Mladí Burčáci, současná CM M. Potěšila i nová mladá muzika s primášem H. Evjákem - ti všichni a další nejmenovaní se zasloužili o to, že si letos můžeme připomenout 50 let trvání Lipovjanu. V posledních letech mají na tomto faktu velkou zásluhu také Ivan a Pavel Vařechovi, kteří zajišťují veškeré organizační záležitosti související s činností folklorního souboru Lipovjan. Mnoho z nás poznalo v Lipovjanu své první lásky nebo kamarády na celý život. Desítky z nás našly v Lipovjanu své celoživotní partnery a děti těchto manželských párů byly

nebo jsou tanečnice či muzikanty současného Lipovjanu nebo dětské CM a tanečnice FS Lipovjének při ZŠ Lipov. Snažme se dělat všechno co je v našich silách, aby se tato pomyslná nit nikdy nepřetrhla.

A jak Lipovjan prožil jubilejní rok svého trvání?

Letošní společné akce začal Lipovjan u Zrání „tradiční zabijačku“ v netradičním termínu. Většinou se zabíjelo koncem roku a produkty bývaly použité při Štěpánské besedě u cimbalu. Kovidová opatření neumožnila tuto besedu uspořádat. Zabijačku ale nezrušily.

S velkým potěšením jsme přijali fakt, že fašankovou obchůzku v neděli 27. února neodchodili a neodzpívali pouze pravidelní účastníci, ale také bývalí tanečníci Lipovjanu. Fašankové „vajca“ v pátek 24. dubna na Mlýně byly vlastně prvním setkáním tanečníků a muzikantů, kteří byli přizváni do pořadu k 50. výročí založení a trvání souboru Lipovjan. Skladba už byla v té době hotová. Na samotné zkoušení bylo času dost, a tak se hlavně vzpomí-

nalo. Několik párů Lipovjanu potěšilo tancem a zpěvem začátkem května návštěvníky Trnkového festivalu v Louce a 6 kluků koncem května verbovalo na regionální soutěži O nejlepšího tanečníka verbuňku Hornácka, Veselska a Strážnicka. Všechny pravidelné páteční i mimořádné nedělní zkoušky Lipovjanu i přizvaných bývalých tanečníků souboru v červnu a v červenci měly jediný cíl, připravit co nejlépe páteční pořad Hornáckých slavností věnovaný 50. výročí založení a trvání Folklorního souboru Lipovjan. Nicméně i v tomto období Lipovjan vystupoval. Několik párů tančilo 18. června na oslavách 120. výročí návštěvy francouzského sochaře A. Rodina v Hroznové Lhotě. Tři kluci se proverbovali do finále strážnické soutěže O nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku a následně pak 3. července reprezentovali hornácký verbuňk na oslavách v obci Dambořice.

Páteční pořad Hornáckých slavností 22. 7. věnovaný 50. výročí založení FS Lipovjan byl nejen oslavou zpěvu a tance, ale také ukázkou kvality vystupujících muzik a současných i bývalých tanečníků Lipovjanu. Dravost mládí, elegance a rozvaha starších tanečníků, ale především radost ze zpěvu a tance nabídl divákům pestrý průřez „Hornáckem ve zpěvu, hudbě a tanci“. V sobotním hlavním večerním pořadu Hornáckých slavností byl výkon Lipovjanu do jisté míry poznamenán nejen únavou, ale snad i nevytančeností nového pásma Lipovjanu. Za necelý měsíc 20. srpna tančil Lipovjan na pozvání Bartošova souboru ve Zlíně a o 14 dní později 2. a 3. září na Mezinárodním folklorním festivalu ve slovenských Levicích. Na těchto

výjezdech hrála Lipovjanu mladá cimbalová muzika, která vznikla z dětské cimbalové muziky při ZŠ Lipov s primášem Hynkem Evjákem, a její premiéra v nehornáckém prostředí byla také úspěšná. V neděli 4. září zpívaly a tančily starší páry Lipovjanu s CM Petra Galečky na MFF v Brně v pořadu věnovaném 90. výročí narození Jana Miroslava Krista, mimo jiné vedoucího Lipovjanu v letech 1977 – 1980. Tato skupina se vykristalizovala z několika generačních skupin tanečníků z pořadu k 50. výročí Lipovjanu. I toto vystoupení Lipovjanů zdobilo nejen nadšení a chuť zpívat a tančit, ale i kvalita předvedených výkonů srovnatelná s tanečním projevem FS Olšava z Uherského Brodu. Lipovské hody s dnes již tradiční hodovou obchůzkou pod vedením CM Marka Potěšila a jeho kamarádů, letos obohacená o tanečnice a jak každý rok tanečníky Lipovjanu, dopadla stejně dobře jako večerní hodová zábava na Sokolce, organizačně zajištěna souborem Lipovjan. Nejen v tomto ohledu je Lipovjan již dlouhé roky spolehlivým udržovatelem a nositelem tradiční lidové kultury Lipova. Vrcholem ukáz-

ky výše zmiňovaných hodnot bylo vystoupení k 50. výročí založení a trvání Folklorního souboru Lipovjan v Lipově 3. prosince. Jeho obsah byl stejný jako na Hornáckých slavnostech ve Velké nad Veličkou. Hlavním důvodem k opakování tohoto pořadu v Lipově byla myšlenka ukázat, co 50 let v Lipově žije především široké lipovské veřejnosti, nejen těm, kteří jezdí na Hornácké slavnosti. Nevím, nakolik se nám naši myšlenku podařilo realizovat. Jsem ale přesvědčen, že ti, kteří prožili, ať už celý nebo část večera 3. 12. na Sokolce, nelitovali, že se vzdali sobotního domácího pohodlí a svou účastí pomohli vytvořit úžasnou atmosféru, kterou si účinkující určitě zasloužili.

Týden po oslavách v Lipově tančil, hrál a zpíval Lipovjan na Mikulášské besedě u cimbalu ve Velké nad Veličkou a v pátek 16. 12. reprezentovala v Brně Lipovjan a Hornácko opět starší skupina tanečníků na vánoční besedě u cimbalu FS Májek.

Tradiční Štěpánská beseda u cimbalu 26. 12. na Sokolce a zpívání u sochy Panny Marie (podle počasí v lipovském háji nebo v lipovském kostele)

v pátek 30. 12. budou posledními vystoupeními Lipovjanu v jubilejním roce 2022.

Na závěr bych chtěl poděkovat všem muzikantům, tanečníkům i zpěvákům, kteří nejenom v letošním roce, ale i v minulosti věnovali svůj čas Lipovjanu. Velké poděkování patří Obci Lipov a vedení ZŠ Lipov za trvalou podporu Lipovjanu. Největší poděkování patří ale ženám tanečnic a muzikantů, které nám umožňují chodit do zkoušek a na vystoupení, i když se mnohdy nevracíme domů tak, jak by si představovaly. Moje poděkování patří také přátelům tanečnic a přítelkyním tanečníků Lipovjanu, kteří do Lipovjanu nechodí, ale jim chodit do Lipovjanu nebrání. Děkuji nejen rodinám tanečníků a muzikantů za trvalou podporu, ale všem, kteří akce pořádané Lipovjanem navštěvují. Jejich přítomnost je pro nás vždy tou nej příjemnější odměnou. Kéž nás nejen jejich, ale přízeň všech občanů Lipova provází i v příštím roce.

Klidné Vánoce a pevné zdraví všem přeje za Folklorní soubor Lipovjan

Jožíček Jagoš

Lipovský výkvět 2022

Pomalu se blíží ke svému konci v mnoha ohledech zvláštní rok 2022, který se zapíše do našich pamětí jak doznívající covidovou epidemií, tak zvláště válkou na Ukrajině. Náš ochotnický divadelní soubor Lipovský výkvět se poprvé ve své historii letos odhodlal k účasti na soutěžní přehlídce ochotnických divadel a přihlásil se se svou autorskou veselohrou „Náměluvy u Kalousků“ do Hodonína na postupovou krajskou přehlídku ochotnických divadel Hobblik 2022, abychom na vlastní kůži zakusili konkurenčního prostředí. Bohužel, akutní covidové onemocnění v souboru nám dva dny před naší prezentací zhatilo naše plány a naše představení muselo být takto na poslední chvíli zrušeno.

Nicméně i tak jsme naši veselohru úspěšně uvedli v Louce a také v Hrubé Vrbce. Představení v Hrubé Vrbce, které se uskutečnilo v sobotu 19. března, mělo výjimečnou atmosféru. Část zdejšího publika tvořily ukrajinské ženy a jejich starší děti. Tito uprchlíci před Putinovou válkou, kteří se sem uchýlili se snad, i přes částečnou jazykovou a kulturní bariéru, při našem představení pobavili a alespoň na chvíli se odpoutali od svých tíživých starostí.

V sobotu 14. května jsme na pozvání spolku Moravští zemští páni z Kunovic hostovali se svým představením v Kunovicích v jejich pěkném kulturním stánku u Olšavy. Po letní dovolenkové odmlce jsme začali řešit, jak dále s naším repertoárem. Vrátili jsme se opět v našich úvahách k opomíjené divácké skupině, skupině nejmladších dětských diváků. Postupně vykrystalizovala úvaha a plán, zařadit na repertoár našeho souboru hru pro tyto nejmenší, ale možná nejvděčnější diváky. Z dalšího plánování se nám vyrýsovala jednoduchá veselá pohádka s písničkami. Zkrátka Šípková Růženka.

Takže v příštím roce uvidíme. Vlastně ... uvidíte...

A i když klasik praví, že „dvakrát do stejné řeky nevstoupíš“, přesto podáváme přihlášku na postupovou přehlídku ochotnického divadla do Hodonína Hobblik 2023. Tak nám, prosím, držte palce.

Vážení občané, přejeme Vám všem spokojené a radostné prožití vánočních a novoročních svátků, do roku příštího zdraví, štěstí, pokoj a mír Vám i všem lidem dobré vůle, v našich rodinách, obci či zemi.

S úctou členové souboru Lipovský výkvět.

Akce v Lipově

26.12.2022 Štěpánská beseda u cimbálu

30.12.2022 Zpívání u Panenky Marie

07.01.2023 Tříkrálová sbírka

21.01.2023 Karneval s vílou Veseluškou

28.01.2023 Školní ples

18.02.2023 Ples sportovců

15.04.2023 Výročí Třetího poločasu

22.04.2023 Mladé Hornácko

Ze starých lipovských letopisů 11

1922 – před sto lety, Farní kronika

Letošní zima trvala bez konce. Když nastalo jaro, bylo chladné a suché. Ovocné stromy kvetly až v květnu. Konečně nastala vedra bez vláh. Trávy nebylo, jetele jen řídké a po prvé seči byly vypáleny, rovněž i obilí v suchších polohách zaschlo. Teprve 25. června poprvé poněkud zapršelo.

sklizeň cukrovky

sklizeň cukrovky

Úroda obilí byla vcelku prostřední. Krmiva nedostatek. Ovoce bylo mnoho, ale bylo vichrem koncem srpna ze dvou třetin otlučeno.

V září začíná pršet! Nestálé a pršlavé počasí zdržuje podzimní osev, ale hlavně vykopávku řepy a brambor. Ještě po Všech svatých bylo v poli zemáků dosti. Obilí málo, ale cena velmi poklesla – metrál pšenice 150 K, rži 140, ječmene 110 K, zemáků 15 K.

Následkem poklesu cen za obilí ubylo mnoho na příjmech našemu lidu – domácích výdělků není a ve výdajích se mnohý nedovede omezit, proto nastává nedostatek a bída. Jedinou nadějí je Amerika! Na 200 našich lidí odešlo již za moře a druhých 200 jich čeká, až se Amerika vystěhovalcům otevře.

Velikou pohromou pro náš zemědělský lid je změknutí kostí jak u dobytka hovězího, tak i u vepřového. Není domu, kde by aspoň kus dobytka nebyl uhynul.

V Louce zřízena hned v květnu jednota Orla čsl., která již 24. 9. ukázala výsledek své píše uspořádáním Akademie, která se velmi krásně vydařila a k další práci povzbudila.

17. 9. byla uspořádána Akademie v Lipově. Výsledkem bylo založení jednoty orelské v Lipově.

babička orelkyně

1922 – před sto lety – z obecních protokolů

Rozpočet pro rok 1922 činí:

příjem : 87 833,- K

vydání : 89 405,- K

schodek: 1 572,- K

Návrh Adolfa Pelčáka, aby se dopsalo na okr. Politickou správu ohledně vypovězení ruského příslušníka, který slouží u pana Josefa Křížka.

Obecní zastupitelstvo se usneslo aby se promluví na-

před s panem Křížkem, zdažli ho chce dobrovolně propustit: kdyby ho nechtěl dobrovolně propustit aby se vše oznamilo okresní politické správě, aby se požádalo aby byl odstráněn.

Podle výnosu Okresního školského výboru z Hodonína ze dne 14. ledna 1922, číslo 3909 dává se svolení k otevření I. třídy měšťanské školy od 15. ledna 1922. Zařízení a k řízení této školy pověřen byl pan ředitel Josef Úlehla, t. č. sídlem ve Skalici.

1952 - před sedmdesáti lety – ze zápisů Místního akčního výboru Národní fronty.

MAVNF má podat posudky na členy Mysliveckého sdružení a to: B. Čerešňáka, A. Čerešňáka, B. Čerešňáka, J. Falešníka, M. Kolaci, J. Machálka, M. Štípského, F. Jagoše, M. Jagoše, J. Ondruše, F. Maňáka, J. Valentu, F. Pokorníka. Má býti rozhodnuto, má-li jim býti prodloužen honební lístek. Členové MAVNF chtějíce si ověřiti plnou oddanost k lidovědemokratickému zřízení našeho státu našich členů Myslivecké Jednoty, jimž má být prodloužen lovecký lístek, přistoupili na návrh předsedkyně Vlasty Nechybové, aby se členové MS vyjádřili, pokud jsou zemědělci, k chystané HTUP (Hospodářsko technické úpravě půdy), popřípadě podepsali souhlas s HTUP a pak že se bude uvažovati o doporučení pro prodloužení jejich loveckých lístků.

Tento návrh byl přijat všemi přítomnými členy MAVNF. Soudružka Nechybová připomíná proces v čele s Jidášem Slánským a jeho pomahači. Rozsudek ukazuje, že vůle lidu je v naší republice zákonem. Ať jsou tresty smrti a konec Slánského bandy výstrahou všem, kdožby chtěli rozvracet naši republiku a ničit plody naší práce. Předsedkyně se zmiňuje o JZD Lipov, že někteří zemědělci, zejména vesničtí kulaci zhlédají na zemědělce, kteří již vstoupili do JZD v Lipově. A ti zemědělci, tak zvaní kulaci a jejich synové vstupují do výroby, aby nemuseli dělat na poli JZD. V JZD v Lipově jsou dobré předpoklady, že si může vydělat každý člověk pěkné peníze a nemusí jít dělat do výroby.

45. výročí úmrtí P. Františka Běťáka

V letošním roce si my starší připomínáme již 45. výročí úmrtí lipovského faráře P. Františka Běťáka, který v lipovské farnosti působil od března 1938 nepřetržitě až do srpna 1973, kdy kvůli svému onemocnění odešel do důchodu, aby svůj život dožil v Uherském Brodě, kde po čtyřech letech, 17. září 1977, zemřel.

Otec František Běťák, dobrotivý člověk, poskytoval duchovní službu po dvě generace přicházejících a odcházejících Lipovjanů, v nelehkém období druhé světové války a poválečném období změny politického režimu v naší zemi. *(foto: P. František Běťák na nedatovaném snímku, pravděpodobně válečného období)*

Jubilanti v roce 2023

Anna Šimlíková	14. 2. 1943	80 let	Lipov 265
Rudolf Dostálek	16. 2. 1943	80 let	Lipov 385
Jana Sedlářová	5. 3. 1943	80 let	Lipov 501
František Machálek	5. 7. 1943	80 let	Lipov 142
Božena Jakubíčková	20. 7. 1943	80 let	Lipov 19
Anna Gajdoščíková	4. 8. 1943	80 let	Lipov 282
Jiřina Koláčková	12. 10. 1943	80 let	Lipov 492
Anna Smolejová	14. 10. 1943	80 let	Lipov 248
Kateřina Trýsková	12. 11. 1943	80 let	Lipov 466
Jan Franta	18. 12. 1943	80 let	Lipov 215
Jarmila Bilíková	3. 2. 1938	85 let	Lipov 34
Marie Tomčalová	18. 2. 1938	85 let	Lipov 255
Věra Karásková	17. 3. 1938	85 let	Lipov 437
Jan Karásek	29. 5. 1938	85 let	Lipov 420
Josefa Machálková	2. 8. 1938	85 let	Lipov 98
Marie Holíbková	29. 8. 1938	85 let	Lipov 110
Lubomír Franta	9. 9. 1938	85 let	Lipov 448
Josef Tomčal	6. 1. 1933	90 let	Lipov 70
Kateřina Čerešňáková	12. 2. 1933	90 let	Lipov 208

Anna Frolová	24. 5. 1933	90 let	Lipov 277
Anna Tomčalová	11. 8. 1933	90 let	Lipov 453
Apolonie Karásková	16. 4. 1932	91 let	Lipov 10
Anežka Jagošová	1. 6. 1932	91 let	Lipov 145
Marie Halíčková	7. 9. 1932	91 let	Lipov 316
František Stojaspal	9. 2. 1931	92 let	Lipov 51
Marie Karásková	15. 2. 1930	93 let	Lipov 435
Cyril Červenka	2. 7. 1930	93 let	Lipov 357
Anežka Jeglová	19. 10. 1930	93 let	Lipov 91
Božena Čerešňáková	28. 12. 1930	93 let	Lipov 210
Marie Prachařová	12. 4. 1929	94 let	Lipov 349
Jiřina Vavříčková	30. 5. 1925	98 let	Lipov 456

50 let manželství

Miroslava a František Čerešňákoví,	10. 2. 1973	Lipov 40
Ludmila a Jiří Čerešňákoví,	28. 4. 1973	Lipov 480
Anna a Zdeněk Daňkovi,	2. 6. 1973	Lipov 39
Milada a František Strachotovi,	27. 10. 1973	Lipov 94

Došli sme k vám na koledu

táhle

1. Došli sme k vám na koledu, milí přátelé,
na jabůčka, na oríšky, trnek věrtele.
Dáte-li nám grošík, vezneme,
lebo vdoľkú košík prímeme,
srdco z medu, že sme došli k vám na koledu.

2. Došli sme k vám na koledu jak ten Kristus král,
zahrajeme, zazpíváme, brinknem na cimbál.
Tydli, tydli, tydli, tydli dom,
poneseme plné kapse dom,
srdco z medu, že sme došli k vám na koledu.

*Pamatujte, že to nejdůležitější,
čím můžete obdarovat
své blízké je láska, čas,
který s nimi strávíte
a pozornost, kterou jim budete věnovat.
Naslouchejte proto svým blízkým
nejen o Vánocích,
ale také v celém
následujícím roce...*

